Περιεχόμενα

ΠΡΟΛΟΓΟΣ **xix**

ΜΕΡΟΣ Ι: ΘΕΜΕΛΙΩΔΕΙΣ ΕΝΝΟΙΕΣ **1**

1 ΜΙΑ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΤΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΤΩΝ ΒΑΣΕΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ **3**
1.1 ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ . . . 4
1.2 ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΗ . . . 5
1.3 ΤΟ DBMS ΚΑΙ Η ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΗ ΑΡΧΕΙΟΘΕΤΗΣΗ . . . 7
1.4 ΤΑ ΠΡΟΤΕΡΗΜΑΤΑ ΤΟΥ DBMS . . . 8
1.5 ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΧΩΡΗΣΗ ΤΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΣΤΟ DBMS . . . 10
1.5.1 Το σχεσιακό μοντέλο . . . 10
1.5.2 Επίπεδα Αφαίρεσης στο DBMS . . . 12
1.5.3 Η Ανεξαρτησία των Δεδομένων . . . 14
1.6 ΤΑ ΑΙΤΗΜΑΤΑ ΣΤΟ DBMS . . . 15
1.7 Η ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΩΝ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ . . . 15
1.7.1 Ταυτόχρονη Εκτέλεση των Συναλλαγών . . . 16
1.7.2 Ημιτελείς Συναλλαγές και Βλάβες στο Σύστημα . . . 17
1.7.3 Σημεία που Ενδιαφέρουν . . . 18
1.8 Η ΔΟΜΗ ΕΝΟΣ DBMS . . . 18
1.9 ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΕΣ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΕΣ ΣΤΙΣ ΒΑΣΕΙΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ . . . 20
1.10 ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗΣ . . . 21

2 ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΟ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟ ΒΑΣΕΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ **25**
2.1 ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΒΑΣΕΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΤΟ ΜΟΝΤΕΛΟ ER . . . 26
2.1.1 Πέρα από το Μοντέλο ER . . . 27
2.2 ΟΝΤΟΤΗΤΕΣ, ΓΝΩΡΙΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΥΝΟΛΑ ΟΝΤΟΤΗΤΩΝ . . . 28
2.3 ΣΥΣΧΕΤΙΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΥΝΟΛΑ ΣΥΣΧΕΤΙΣΕΩΝ . . . 29
2.4 ΠΡΟΣΘΕΤΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΟΥ ΜΟΝΤΕΛΟΥ ER . . . 31
2.4.1 Περιορισμοί Κλειδιού . . . 32
2.4.2 Περιορισμοί Συμμετοχής . . . 33
2.4.3 Αδύναμες Οντότητες . . . 34
2.4.4 Ιεραρχίες Κατηγοριών . . . 36
2.4.5 Συνυπολογισμός . . . 37
2.5 ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΤΗΣ ΒΑΣΗΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΜΕ ΤΟ ΜΟΝΤΕΛΟ ER . . . 38
2.5.1 Οντότητα ή Γνώρισμα; . . . 39
2.5.2 Οντότητα ή Συσχέτιση; . . . 40
2.5.3 Δυαδικές ή Τριαδικές Συσχετίσεις; . . . 41
2.5.4 Συνυπολογισμός ή Τριαδικές Συσχετίσεις; . . . 43
2.6 ΙΔΕΑΤΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΓΙΑ ΜΕΓΑΛΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ . . . 43
2.7 Η ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΓΛΩΣΣΑ ΜΟΝΤΕΛΟΠΟΙΗΣΗΣ (UML) . . . 44
2.8 ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ: ΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ . . . 46

2.8.1 Ανάλυση Απαιτήσεων . . . 46
2.8.2 Ιδεατός Σχεδιασμός . . . 47
2.9 ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗΣ . . . 48

3 ΤΟ ΣΧΕΣΙΑΚΟ ΜΟΝΤΕΛΟ 55
3.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΟ ΣΧΕΣΙΑΚΟ ΜΟΝΤΕΛΟ . . . 57
3.1.1 Δημιουργία και Τροποποίηση Σχέσεων με την SQL . . . 59
3.2 ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ ΑΚΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΣΕ ΠΙΝΑΚΕΣ . . . 60
3.2.1 Περιορισμοί Κλειδιού . . . 61
3.2.2 Περιορισμοί Ξένου Κλειδιού . . . 63
3.2.3 Γενικού Τύπου Περιορισμοί . . . 65
3.3 ΕΠΙΒΟΛΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΩΝ ΑΚΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ . . . 66
3.3.1 Συναλλαγές και Περιορισμοί . . . 68
3.4 ΑΙΤΗΜΑΤΑ ΕΠΙ ΣΧΕΣΙΑΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ . . . 69
3.5 ΛΟΓΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΒΑΣΗΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ: ER ΣΕ ΣΧΕΣΙΑΚΟ ΣΧΗΜΑ . . . 70
3.5.1 Μετασχηματισμός Συνόλων Οντοτήτων σε Πίνακες . . . 71
3.5.2 Μετασχηματισμός Συνόλων Συσχετίσεων (δίχως Περιορισμούς) σε Πίνακες 71
3.5.3 Μετασχηματισμός Συνόλων Συσχετίσεων με Περιορισμούς Κλειδιού . . . 73
3.5.4 Μετασχηματισμός Συνόλων Συσχετίσεων με Περιορισμούς Συμμετοχής . 74
3.5.5 Μετασχηματισμός Συνόλων Αδύναμων Οντοτήτων . . . 76
3.5.6 Μετασχηματισμός Ιεραρχιών Κατηγοριών . . . 77
3.5.7 Μετασχηματισμός Διαγραμμάτων ER με Συνυπολογισμό . . . 78
3.5.8 Μετασχηματισμός Διαγράμματος ER σε Σχεσιακό Σχήμα: επιπλέον παραδείγματα . . . 79
3.6 ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΙΣ ΟΨΕΙΣ . . . 80
3.6.1 Όψεις, Ανεξαρτησία των Δεδομένων, Ασφάλεια . . . 81
3.6.2 Η Ενημερωσιμότητα των Όψεων . . . 81
3.7 ΑΚΥΡΩΣΗ/ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΠΙΝΑΚΩΝ ΚΑΙ ΟΨΕΩΝ . . . 85
3.8 ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ: ΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ . . . 85
3.9 ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗΣ . . . 87

4 ΣΧΕΣΙΑΚΗ ΑΛΓΕΒΡΑ ΚΑΙ ΣΧΕΣΙΑΚΟΣ ΛΟΓΙΣΜΟΣ 93
4.1 ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΑ . . . 94
4.2 ΣΧΕΣΙΑΚΗ ΑΛΓΕΒΡΑ . . . 95
4.2.1 Επιλογή και Προβολή . . . 95
4.2.2 Τελεστές Συνόλων . . . 97
4.2.3 Μετονομασία . . . 98
4.2.4 Συζεύξεις . . . 99
4.2.5 Διαίρεση . . . 100
4.2.6 Περισσότερα Παραδείγματα Αιτημάτων στη Σχεσιακή Άλγεβρα . . . 102
4.3 ΣΧΕΣΙΑΚΟΣ ΛΟΓΙΣΜΟΣ . . . 107
4.3.1 Σχεσιακός Λογισμός Πλειάδων (TRC) . . . 108
4.3.2 Σχεσιακός Λογισμός των Ορισμάτων (DRC) . . . 112
4.4 Η ΕΚΦΡΑΣΤΙΚΗ ΔΥΝΑΜΙΚΗ ΤΗΣ ΑΛΓΕΒΡΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΛΟΓΙΣΜΟΥ . . . 114
4.5 ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗΣ . . . 116

5 SQL: ΑΙΤΗΜΑΤΑ, ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ, ΕΝΑΥΣΜΑΤΑ 121
5.1 ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ . . . 122
5.1.1 Οργάνωση του Κεφαλαίου . . . 123
5.2 ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΒΑΣΙΚΗΣ ΕΚΔΟΣΗΣ ΑΙΤΗΜΑΤΟΣ SQL . . . 124
5.2.1 Παραδείγματα Βασικών Αιτημάτων SQL . . . 127
5.2.2 Παραστάσεις και Συμβολοσειρές στην Εντολή SELECT . . . 129

5.3 ΟΙ ΤΕΛΕΣΤΕΣ UNION, INTERSECT ΚΑΙ EXCEPT . . . 130
5.4 ΕΜΦΩΛΕΥΜΕΝΑ ΑΙΤΗΜΑΤΑ . . . 133
5.4.1 Εισαγωγή στα εμφωλευμένα αιτήματα . . . 134
5.4.2 Εμφωλευμένα Αιτήματα σε Αμοιβαία Εξάρτηση . . . 136
5.4.3 Τελεστές Σύγκρισης Συνόλων . . . 137
5.4.4 Περισσότερα Παραδείγματα Εμφωλευμένων Αιτημάτων . . . 138
5.5 ΤΕΛΕΣΤΕΣ ΣΥΝΑΘΡΟΙΣΗΣ . . . 139
5.5.1 Οι Συνιστώσες `GROUP BY` και `HAVING` . . . 142
5.5.2 Περισσότερα Παραδείγματα Αιτημάτων με Συναθροίσεις . . . 146
5.6 ΤΙΜΕΣ NULL . . . 149
5.6.1 Συγκρίσεις με τη Χρήση Τιμών Null . . . 149
5.6.2 Τα Λογικά Συνδετικά AND, OR και NOT . . . 150
5.6.3 Συνέπειες στη Σύνταξη SQL . . . 150
5.6.4 Εξωτερικές Συζεύξεις . . . 151
5.6.5 Απαγόρευση των Τιμών Null . . . 151
5.7 ΣΥΝΘΕΤΟΙ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ ΑΚΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΣΤΗΝ SQL . . . 152
5.7.1 Περιορισμοί σε επίπεδο πίνακα . . . 152
5.7.2 Περιορισμοί Πεδίου Ορισμού . . . 152
5.7.3 Διασφαλίσεις: ICs σε Πολλούς Πίνακες . . . 153
5.8 ΕΝΑΥΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΣ ΒΑΣΕΙΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ . . . 154
5.8.1 Παραδείγματα Εναυσμάτων στην SQL . . . 155
5.9 ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΕΝΕΡΓΩΝ ΒΑΣΕΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ . . . 157
5.9.1 Πού Οφείλεται το Δυσνόητο των Εναυσμάτων . . . 157
5.9.2 Σύγκριση: Περιορισμοί και Εναύσματα . . . 157
5.9.3 Άλλες Χρήσεις Εναυσμάτων . . . 158
5.10 ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗΣ . . . 159

ΜΕΡΟΣ II: ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ 169

6 ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ ΒΑΣΕΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ 171
6.1 ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΣΕ ΒΑΣΕΙΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΑΠΟ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ . . . 172
6.1.1 Ενσωματωμένη SQL . . . 173
6.1.2 Λογικοί Δρομείς . . . 175
6.1.3 Δυναμική SQL . . . 179
6.2 ΜΙΑ ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΟ JDBC . . . 179
6.2.1 Αρχιτεκτονική . . . 181
6.3 ΚΛΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΙΕΠΑΦΕΣ JDBC . . . 182
6.3.1 Διαχείριση Οδηγών JDBC . . . 182
6.3.2 Συνδέσεις . . . 182
6.3.3 Εκτελώντας Εντολές SQL . . . 184
6.3.4 ResultSets . . . 185
6.3.5 Εξαιρέσεις και Προειδοποιήσεις . . . 186
6.3.6 Εξετάζοντας Μεταδεδομένα Βάσεων Δεδομένων . . . 187
6.4 SQLJ . . . 188
6.4.1 Γράφοντας Κώδικα SQLJ . . . 189
6.5 ΑΠΟΘΗΚΕΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ . . . 191
6.5.1 Δημιουργώντας μια Απλή Αποθηκευμένη Διαδικασία . . . 191
6.5.2 Καλώντας Αποθηκευμένες Διαδικασίες . . . 192
6.5.3 SQL/PSM . . . 193
6.6 ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ: ΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΟ ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟ . . . 195
6.7 ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗΣ . . . 197

7 ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ 201
7.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ . . . 201
7.2 ΒΑΣΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ ΤΟΥ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟΥ . . . 202
7.2.1 Παγκόσμια αναγνωριστικά πόρων (URIs) . . . 202
7.2.2 Πρωτόκολλο Μεταφοράς Υπερκειμένου (HTTP) . . . 203
7.3 Έγγραφα HTML . . . 206
7.4 Αρχεία XML . . . 206
7.4.1 Εισαγωγή στην XML . . . 208
7.4.2 XML DTDs . . . 210
7.4.3 DTD για Ειδικευμένα Πεδία Ορισμού . . . 212
7.5 Η ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ ΤΩΝ ΤΡΙΩΝ ΔΕΣΜΙΚΩΝ ΣΗΜΕΙΩΝ . . . 214
7.5.1 Αρχιτεκτονικές Απλού Δεσμικού Σημείου και Πελάτη-Διακομιστή . . . 214
7.5.2 Αρχιτεκτονικές Τριπλού Δεσμικού Σημείου . . . 216
7.5.3 Πλεονεκτήματα της Αρχιτεκτονικής Τριπλού Δεσμικού Σημείου . . . 218
7.6 ΤΟ ΕΠΙΠΕΔΟ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗΣ . . . 219
7.6.1 Φόρμες HTML . . . 219
7.6.2 JavaScript . . . 221
7.6.3 Φύλλα Στυλ (Style Sheets) . . . 224
7.7 ΤΟ ΜΕΣΑΙΟ ΔΕΣΜΙΚΟ ΣΗΜΕΙΟ . . . 225
7.7.1 CGI: το Common Gateway Interface . . . 226
7.7.2 Διακομιστές Εφαρμογών . . . 227
7.7.3 Servlets . . . 228
7.7.4 Σελίδες JavaServer . . . 231
7.7.5 Διατήρηση της Κατάστασης . . . 231
7.8 ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ : ΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΟ ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟ . . . 234
7.9 ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗΣ . . . 236

ΜΕΡΟΣ III: ΚΑΤΑΧΩΡΙΣΗ ΚΑΙ ΕΥΡΕΤΗΡΙΟΠΟΙΗΣΗ 245

8 ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΤΗΣ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΕΥΡΕΤΗΡΙΟΠΟΙΗΣΗΣ 247
8.1 ΔΕΔΟΜΕΝΑ ΣΕ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗ . . . 248
8.2 ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΑΡΧΕΙΩΝ ΚΑΙ ΕΥΡΕΤΗΡΙΟΠΟΙΗΣΗ . . . 249
8.2.1 Συγκροτημένα Ευρετήρια . . . 250
8.2.2 Πρωτεύοντα και Δευτερεύοντα Ευρετήρια . . . 251
8.3 ΔΟΜΕΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΕΥΡΕΤΗΡΙΩΝ . . . 251
8.3.1 Ευρετηριοποίηση με Βάση τον Κατακερματισμό . . . 252
8.3.2 Δενδροειδή Ευρετήρια . . . 253
8.4 ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΝ ΑΡΧΕΙΩΝ . . . 254
8.4.1 Μοντέλο Κόστους . . . 255
8.4.2 Αρχεία Σωρού . . . 256
8.4.3 Ταξινομημένα Αρχεία . . . 257
8.4.4 Συγκροτημένα Αρχεία . . . 258
8.4.5 Αρχείο Σωρού με Μη-Συγκροτημένο Δενδροειδές Ευρετήριο . . . 259
8.4.6 Αρχείο Σωρού με Μη-Συγκροτημένο Ευρετήριο Κατακερματισμού . . . 260
8.4.7 Σύγκριση του Κόστους I/O . . . 261
8.5 ΕΥΡΕΤΗΡΙΑ ΚΑΙ ΡΥΘΜΙΣΗ ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑΣ . . . 262
8.5.1 Οι Επιπτώσεις του Φόρτου Εργασίας . . . 262
8.5.2 Οργάνωση Συγκροτημένων Ευρετηρίων . . . 263
8.5.3 Σύνθετα Κλειδιά Αναζήτησης . . . 265
8.5.4 Προδιαγραφές Ευρετηρίου στην SQL:1999 . . . 268
8.6 ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗΣ . . . 268

9 ΑΠΟΘΗΚΕΥΟΝΤΑΣ ΔΕΔΟΜΕΝΑ : ΔΙΣΚΟΙ ΚΑΙ ΑΡΧΕΙΑ 275
9.1 Η ΙΕΡΑΡΧΙΑ ΤΗΣ ΜΝΗΜΗΣ . . . 276
9.1.1 Μαγνητικοί Δίσκοι . . . 277
9.1.2 Επιπτώσεις στην απόδοση εξαιτίας της δομής του δίσκου . . . 278
9.2 REDUNDANT ARRAY OF INDEPENDENT DISKS . . . 279
9.2.1 Καταμερισμός δεδομένων . . . 280
9.2.2 Πλεονασμός . . . 280
9.2.3 Επίπεδα πλεονασμού . . . 281
9.2.4 Επιλογή των επιπέδων RAID . . . 284
9.3 ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΜΝΗΜΗΣ . . . 284
9.3.1 Διαχείριση των ελεύθερων μπλοκ . . . 285
9.3.2 Χρησιμοποιώντας το Σύστημα Αρχείων του ΛΣ για τη Διαχείριση της Περιφερειακής Μνήμης . . . 285
9.4 ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗΣ ΕΝΔΙΑΜΕΣΗΣ ΜΝΗΜΗΣ . . . 286
9.4.1 Στρατηγικές Αντικατάστασης του Διαχειριστή Ενδιάμεσης Μνήμης . . . 288
9.4.2 Διαχείριση Ενδιάμεσης Μνήμης στο DBMS και στο ΛΣ . . . 289
9.5 ΑΡΧΕΙΑ ΕΓΓΡΑΦΩΝ . . . 290
9.5.1 Υλοποιώντας Αρχεία Σωρού . . . 291
9.6 ΜΟΡΦΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΣΕΛΙΔΩΝ . . . 293
9.6.1 Εγγραφές Σταθερού Μήκους . . . 293
9.6.2 Εγγραφές Μεταβλητού Μήκους . . . 294
9.7 ΜΟΡΦΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΕΓΓΡΑΦΩΝ . . . 296
9.7.1 Εγγραφές Σταθερού Μήκους . . . 296
9.7.2 Εγγραφές Μεταβλητού Μήκους . . . 296
9.8 ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗΣ . . . 298

10 ΔΕΝΔΡΙΚΑ ΕΥΡΕΤΗΡΙΑ 303
10.1 Η ΙΔΕΑ ΤΩΝ ΔΕΝΔΡΙΚΩΝ ΕΥΡΕΤΗΡΙΩΝ . . . 304
10.2 ΕΥΡΕΤΗΡΙΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΣΕΙΡΙΑΚΗ ΜΕΘΟΔΟΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ (ISAM) . . . 305
10.2.1 Σελίδες Υπερχείλισης και Ζητήματα Κλειδώματος . . . 307
10.3 Β+ΔΕΝΔΡΑ : ΜΙΑ ΔΥΝΑΜΙΚΗ ΔΟΜΗ ΕΥΡΕΤΗΡΙΟΥ . . . 308
10.3.1 Μορφοποίηση Κόμβου . . . 309
10.4 ΑΝΑΖΗΤΗΣΗ . . . 310
10.5 ΕΙΣΑΓΩΓΗ . . . 311
10.6 ΔΙΑΓΡΑΦΗ . . . 314
10.7 ΔΙΠΛΟΤΥΠΕΣ ΤΙΜΕΣ . . . 318
10.8 Β+ΔΕΝΔΡΑ ΣΤΗΝ ΠΡΑΞΗ . . . 319
10.8.1 Συμπίεση Κλειδιών . . . 319
10.8.2 Μαζική φόρτωση ενός Β+δένδρου . . . 320
10.8.3 Η έννοια της τάξης . . . 323
10.8.4 Η επίδραση των εισαγωγών και διαγραφών στους προσδιοριστές εγγραφών 323
10.9 ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗΣ . . . 323

11 ΕΥΡΕΤΗΡΙΑ ΚΑΤΑΚΕΡΜΑΤΙΣΜΟΥ 331
11.1 ΣΤΑΤΙΚΟΣ ΚΑΤΑΚΕΡΜΑΤΙΣΜΟΣ . . . 332
11.1.1 Συμβολισμοί και Συμβάσεις . . . 333
11.2 ΕΠΕΚΤΑΤΟΣ ΚΑΤΑΚΕΡΜΑΤΙΣΜΟΣ . . . 333
11.3 ΓΡΑΜΜΙΚΟΣ ΚΑΤΑΚΕΡΜΑΤΙΣΜΟΣ . . . 338
11.4 ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΕΠΕΚΤΑΤΟΥ ΚΑΙ ΓΡΑΜΜΙΚΟΥ ΚΑΤΑΚΕΡΜΑΤΙΣΜΟΥ . . . 341
11.5 ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗΣ . . . 342

ΜΕΡΟΣ IV: ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΑΙΤΗΜΑΤΩΝ 349

12 ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΤΟΥ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΑΙΤΗΜΑΤΩΝ 351
12.1 Ο ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ . . . 352
12.1.1 Η Πληροφορία στον Κατάλογο του Συστήματος . . . 352
12.2 ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΟΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟ ΤΕΛΕΣΤΩΝ . . . 355
12.2.1 Τρεις Κοινές Τεχνικές . . . 355
12.2.2 Διαδρομές Πρόσβασης . . . 355
12.3 ΑΛΓΟΡΙΘΜΟΙ ΣΧΕΣΙΑΚΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ . . . 357
12.3.1 Επιλογή . . . 357
12.3.2 Προβολή . . . 358
12.3.3 Σύζευξη . . . 359
12.3.4 Άλλες Πράξεις . . . 360
12.4 ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΒΕΛΤΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΑΙΤΗΜΑΤΩΝ . . . 360
12.4.1 Σχέδια Υπολογισμού Αιτημάτων . . . 361
12.4.2 Αιτήματα Πολλαπλών Τελεστών: Υπολογισμός με τη Χρήση Καναλιού Ταχείας Επεξεργασίας . . . 362
12.4.3 Η Διεπαφή Επαναλήπτη . . . 363
12.5 ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΑ ΣΧΕΔΙΑ: ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ . . . 364
12.5.1 Μετακίνηση των Επιλογών . . . 364
12.5.2 Χρήση Ευρετηρίων . . . 366
12.6 ΤΙ ΚΑΝΕΙ ΕΝΑΣ ΤΥΠΙΚΟΣ ΒΕΛΤΙΣΤΟΠΟΙΗΤΗΣ . . . 369
12.6.1 Εναλλακτικά Σχέδια που Εξετάζονται . . . 369
12.6.2 Εκτιμώντας το Κόστος ενός Σχεδίου . . . 371
12.7 ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗΣ . . . 371

13 ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗ 377
13.1 ΠΟΤΕ ΕΝΑ DBMS ΤΑΞΙΝΟΜΕΙ ΔΕΔΟΜΕΝΑ; . . . 378
13.2 ΜΙΑ ΑΠΛΗ ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗ ΜΕ ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΗ ΔΥΟ-ΕΙΣΟΔΩΝ . . . 378
13.3 ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗ ΜΕ ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΗ . . . 380
13.3.1 Ελαχιστοποιώντας το Πλήθος των Συρμών . . . 383
13.4 ΕΛΑΧΙΣΤΟΠΟΙΩΝΤΑΣ ΤΟ ΚΟΣΤΟΣ I/O ΕΝΑΝΤΙ ΤΟΥ ΠΛΗΘΟΥΣ I/O . . . 384
13.4.1 I/O κατά μπλοκ . . . 384
13.4.2 Χρήση διπλών χώρων ενδιάμεσης μνήμης . . . 386
13.5 ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΩΝΤΑΣ B+ ΔΕΝΤΡΑ ΓΙΑ ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗ . . . 387
13.5.1 Συγκροτημένο Ευρετήριο . . . 387
13.5.2 Μη-συγκροτημένο Ευρετήριο . . . 388
13.6 ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗΣ . . . 389

14 ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΣΧΕΣΙΑΚΩΝ ΤΕΛΕΣΤΩΝ 393
14.1 Η ΠΡΑΞΗ ΕΠΙΛΟΓΗΣ . . . 394
14.1.1 Χωρίς Ευρετήριο, Μη-Ταξινομημένα Δεδομένα . . . 395
14.1.2 Χωρίς Ευρετήριο, Ταξινομημένα Δεδομένα . . . 395
14.1.3 Ευρετήριο B+ δένδρου . . . 395
14.1.4 Ευρετήριο κατακερματισμού, Επιλογή Ισότητας . . . 396
14.2 ΓΕΝΙΚΕΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΕΠΙΛΟΓΗΣ . . . 397
14.2.1 CNF και Ταίριασμα Ευρετηρίου . . . 397
14.2.2 Υπολογίζοντας Επιλογές χωρίς Διάζευξη . . . 398
14.2.3 Επιλογές με Διάζευξη . . . 398
14.3 Η ΠΡΑΞΗ ΠΡΟΒΟΛΗΣ . . . 399
14.3.1 Προβολή βασισμένη στην Ταξινόμηση . . . 400
14.3.2 Προβολή βασισμένη στον Κατακερματισμό . . . 401

14.3.3 Ταξινόμηση εναντίον Κατακερματισμού για Προβολές 402
14.3.4 Χρήση Ευρετηρίων για Προβολές 403
14.4 Η ΠΡΑΞΗ ΣΥΖΕΥΞΗΣ 403
14.4.1 Σύζευξη με εμφώλευση βρόχων 404
14.4.2 Σύζευξη με ταξινόμηση και συγχώνευση 408
14.4.3 Σύζευξη με κατακερματισμό 411
14.4.4 Γενικές συνθήκες σύζευξης 415
14.5 ΟΙ ΠΡΑΞΕΙΣ ΣΥΝΟΛΩΝ 416
14.5.1 Ταξινόμηση για Ένωση και Διαφορά 416
14.5.2 Κατακερματισμός για Ένωση και Διαφορά 417
14.6 ΠΡΑΞΕΙΣ ΣΥΝΑΘΡΟΙΣΗΣ 417
14.6.1 Υλοποιώντας Συναθροίσεις με τη χρήση Ευρετηρίου 418
14.7 Η ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΤΗΣ ΕΝΔΙΑΜΕΣΗΣ ΜΝΗΜΗΣ 418
14.8 ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗΣ 419

15 ΕΝΑΣ ΤΥΠΙΚΟΣ ΒΕΛΤΙΣΤΟΠΟΙΗΤΗΣ ΣΧΕΣΙΑΚΩΝ ΑΙΤΗΜΑΤΩΝ 427
15.1 ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΖΟΝΤΑΣ ΤΑ ΑΙΤΗΜΑΤΑ SQL ΣΕ ΑΛΓΕΒΡΑ 428
15.1.1 Διαμερισμός Αιτήματος σε Μπλοκ 428
15.1.2 Το Μπλοκ Αιτήματος ως Παράσταση Σχεσιακής Άλγεβρας 429
15.2 ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ ΕΝΟΣ ΣΧΕΔΙΟΥ 431
15.2.1 Προσδιορισμός των Μεγεθών των Αποτελεσμάτων 431
15.3 ΙΣΟΔΥΝΑΜΙΕΣ ΣΤΗ ΣΧΕΣΙΑΚΗ ΑΛΓΕΒΡΑ 435
15.3.1 Επιλογές 436
15.3.2 Προβολές 436
15.3.3 Καρτεσιανά Γινόμενα και Συζεύξεις 436
15.3.4 Επιλογές, Προβολές και Συζεύξεις 437
15.3.5 Άλλες Ισοδυναμίες 439
15.4 ΑΠΑΡΙΘΜΗΣΗ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΩΝ ΣΧΕΔΙΩΝ 439
15.4.1 Αιτήματα με έναν Πίνακα 439
15.4.2 Αιτήματα με Πολλούς Πίνακες 444
15.5 ΕΜΦΩΛΕΥΜΕΝΑ ΥΠΟΑΙΤΗΜΑΤΑ 450
15.6 Ο Βελτιστοποιητής στο Σύστημα R 453
15.7 ΑΛΛΕΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ ΣΤΗ ΒΕΛΤΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΑΙΤΗΜΑΤΟΣ 453
15.8 ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗΣ 454

ΜΕΡΟΣ V: ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ 467

16 ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ 469
16.1 2PL, ΣΕΙΡΙΟΠΟΙΗΣΙΜΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΕΠΑΝΑΦΕΡΣΙΜΟΤΗΤΑ 470
16.1.1 Συνέπεια και Απομόνωση 471
16.1.2 Ατομικότητα και Μονιμότητα 471
16.2 ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΚΑΙ ΧΡΟΝΟΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ 472
16.3 ΤΑΥΤΟΧΡΟΝΗ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ 473
16.3.1 Κίνητρα για Ταυτόχρονη Εκτέλεση 473
16.3.2 Σειριοποιησιμότητα 473
16.3.3 Μερικές ανωμαλίες που σχετίζονται με την εναλλασσόμενη εκτέλεση . . . 474
16.3.4 Χρονοπρογράμματα με εγκαταλειμμένες συναλλαγές 476
16.4 ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΑΥΤΟΧΡΟΝΙΣΜΟΥ ΜΕ ΚΛΕΙΔΑΡΙΕΣ 477
16.4.1 Αυστηρό Κλείδωμα Δύο Φάσεων (Αυστηρό 2PL) 478
16.4.2 Λειτουργικές Παύσεις 479
16.5 ΑΠΟΔΟΣΗ ΤΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΑΥΤΟΧΡΟΝΙΣΜΟΥ ΜΕ ΚΛΕΙΔΑΡΙΕΣ 480

16.6 ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ΣΤΗΝ SQL 481
16.6.1 Δημιουργία και Τερματισμός Συναλλαγών 481
16.6.2 Τι θα πρέπει να κλειδώσουμε; 482
16.6.3 Χαρακτηριστικά Συναλλαγών στην SQL 483
16.7 ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΕΠΑΝΑΦΟΡΑ ΑΠΟ ΚΑΤΑΡΡΕΥΣΗ 485
16.7.1 Κλοπή και Εξαναγκασμός Σελίδων της Ενδιάμεσης Μνήμης 485
16.7.2 Μέτρα για την Επαναφορά κατά την Κανονική Εκτέλεση 486
16.7.3 Περίληψη του ARIES 487
16.7.4 Ατομικότητα: Υλοποιώντας την Επαναφορά σε Προηγούμενη Κατάσταση 487
16.8 ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗΣ 488

17 ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΑΥΤΟΧΡΟΝΙΣΜΟΥ 493
17.1 2PL, ΣΕΙΡΙΟΠΟΙΗΣΙΜΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΕΠΑΝΑΦΕΡΣΙΜΟΤΗΤΑ 494
17.1.1 Εξ' Όψεως Σειριοποιησιμότητα 496
17.2 ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΛΕΙΔΑΡΙΩΝ 496
17.2.1 Υλοποιώντας αιτήσεις κλειδώματος και ξεκλειδώματος 497
17.3 ΜΕΤΑΤΡΟΠΕΣ ΚΛΕΙΔΑΡΙΩΝ 498
17.4 ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΖΟΝΤΑΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΠΑΥΣΕΙΣ 499
17.4.1 Αποτροπή Λειτουργικής Παύσης 500
17.5 ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΕΣ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΚΛΕΙΔΩΜΑΤΟΣ 501
17.5.1 Δυναμικές Βάσεις Δεδομένων και το Πρόβλημα του Φαντάσματος 501
17.5.2 Έλεγχος ταυτοχρονισμού στα B+δέντρα 503
17.5.3 Κλείδωμα Πολλαπλής-Κλιμάκωσης 505
17.6 ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΑΥΤΟΧΡΟΝΙΣΜΟΥ ΧΩΡΙΣ ΚΛΕΙΔΩΜΑ 506
17.6.1 Αισιόδοξος Έλεγχος Ταυτοχρονισμού 506
17.6.2 Έλεγχος Ταυτοχρονισμού με Χρονόσημα 509
17.6.3 Έλεγχος Ταυτοχρονισμού με Πολλαπλές Εκδόσεις 511
17.7 ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗΣ 512

18 ΕΠΑΝΑΦΟΡΑ ΑΠΟ ΒΛΑΒΗ 519
18.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΟΝ ARIES 520
18.2 ΤΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟ 521
18.3 ΑΛΛΕΣ ΔΟΜΕΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΤΗΝ ΕΠΑΝΑΦΟΡΑ 524
18.4 ΤΟ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΕΓΚΑΙΡΗΣ ΚΑΤΑΓΡΑΦΗΣ ΙΣΤΟΡΙΚΟΥ (WAL) 525
18.5 ΛΗΨΗ ΣΗΜΕΙΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ 525
18.6 ΕΠΑΝΑΦΟΡΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΑΠΟ ΚΑΤΑΡΡΕΥΣΗ 526
18.6.1 Φάση Ανάλυσης 527
18.6.2 Φάση Επανάληψης 528
18.6.3 Φάση Αναίρεσης 529
18.7 ΕΠΑΝΑΦΟΡΑ ΑΠΟ ΑΣΤΟΧΙΑ ΑΠΟΘΗΚΕΥΤΙΚΩΝ ΜΕΣΩΝ 532
18.8 ΑΛΛΟΙ ΑΛΓΟΡΙΘΜΟΙ ΚΑΙ ΑΛΛΗΛΕΠΙΔΡΑΣΗ ΜΕ ΤΟΝ ΕΛΕΓΧΟ ΤΑΥΤΟΧΡΟΝΙΣΜΟΥ 533
18.9 ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗΣ 534

ΜΕΡΟΣ VI: ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΡΥΘΜΙΣΗ ΒΑΣΕΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ 539

19 ΤΕΛΕΙΟΠΟΙΗΣΗ ΣΧΗΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΚΑΝΟΝΙΚΕΣ ΜΟΡΦΕΣ 541
19.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΤΕΛΕΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΣΧΕΣΙΑΚΟΥ ΣΧΗΜΑΤΟΣ 542
19.1.1 Προβλήματα που Προκαλεί ο Πλεονασμός 542
19.1.2 Χρήση Διασπάσεων 544
19.1.3 Προβλήματα που Σχετίζονται με τη Διάσπαση 545
19.2 ΣΥΝΑΡΤΗΣΙΑΚΕΣ ΕΞΑΡΤΗΣΕΙΣ 546

19.3 ΕΞΕΤΑΖΟΝΤΑΣ ΤΙΣ ΣΥΝΑΡΤΗΣΙΑΚΕΣ ΕΞΑΡΤΗΣΕΙΣ 547
19.3.1 Εγκλεισμός Συνόλου από FD 547
19.3.2 Εγκλεισμός Γνωρισμάτων 549
19.4 ΚΑΝΟΝΙΚΕΣ ΜΟΡΦΕΣ 549
19.4.1 Κανονική Μορφή Boyce-Codd 550
19.4.2 Τρίτη Κανονική Μορφή 551
19.5 ΙΔΙΟΤΗΤΕΣ ΤΩΝ ΔΙΑΣΠΑΣΕΩΝ 553
19.5.1 Διάσπαση με Συζεύξεις χωρίς Απώλεια Πληροφορίας 553
19.5.2 Διασπάσεις που Διατηρούν τις Εξαρτήσεις 554
19.6 ΚΑΝΟΝΙΚΟΠΟΙΗΣΗ 556
19.6.1 Διάσπαση σε BCNF 556
19.6.2 Διάσπαση σε 3NF 558
19.7 ΤΕΛΕΙΟΠΟΙΗΣΗ ΣΧΗΜΑΤΟΣ ΣΤΟ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟ ΒΑΣΕΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ 561
19.7.1 Περιορισμοί σε Σύνολο Οντοτήτων 562
19.7.2 Περιορισμοί σε ένα Σύνολο Συσχετίσεων 562
19.7.3 Εντοπισμός των Γνωρισμάτων στις Οντότητες 563
19.7.4 Εντοπισμός των Συνόλων Οντοτήτων 565
19.8 ΑΛΛΟΙ ΤΥΠΟΙ ΕΞΑΡΤΗΣΕΩΝ 565
19.8.1 Εξαρτήσεις Πολλαπλών Τιμών 566
19.8.2 Τέταρτη Κανονική Μορφή 568
19.8.3 Εξαρτήσεις Σύζευξης 569
19.8.4 Πέμπτη Κανονική Μορφή 569
19.8.5 Εξαρτήσεις Υποσυνόλου 570
19.9 ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ : ΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ 571
19.10 ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗΣ 572

20 ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΡΥΘΜΙΣΗ ΤΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΒΑΣΗΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ 581
20.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΟ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟ ΤΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΒΑΣΗΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ 582
20.1.1 Φόρτος Εργασίας Βάσεων Δεδομένων 583
20.1.2 Αποφάσεις Φυσικού Σχεδιασμού και Ρύθμισης 584
20.1.3 Η Ανάγκη Ρύθμισης της Βάσης Δεδομένων 584
20.2 ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΛΟΓΗ ΕΥΡΕΤΗΡΙΩΝ 585
20.3 ΒΑΣΙΚΑ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΕΥΡΕΤΗΡΙΩΝ 587
20.4 ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΚΑΙ ΕΥΡΕΤΗΡΙΟΠΟΙΗΣΗ 589
20.4.1 Από κοινού συγκρότηση δύο σχέσεων 590
20.5 ΕΥΡΕΤΗΡΙΑ ΠΟΥ ΕΠΙΤΡΕΠΟΥΝ ΣΧΕΔΙΑ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΜΕ ΜΟΝΟ ΤΟ ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ592
20.6 ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΠΟΥ ΒΟΗΘΟΥΝ ΣΤΗΝ ΕΠΙΛΟΓΗ ΕΥΡΕΤΗΡΙΩΝ 593
20.6.1 Αυτόματη Επιλογή Ευρετηρίου 593
20.6.2 Πώς Δουλεύουν οι Οδηγοί Ρύθμισης Ευρετηρίων; 594
20.7 ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΤΗΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ ΤΗΣ ΒΑΣΗΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ 596
20.7.1 Ρύθμιση των ευρετηρίων 596
20.7.2 Ρύθμιση του ιδεατού σχήματος 597
20.7.3 Ρύθμιση αιτημάτων και όψεων 598
20.8 ΕΠΙΛΟΓΕΣ ΣΤΗ ΡΥΘΜΙΣΗ ΤΟΥ ΙΔΕΑΤΟΥ ΣΧΗΜΑΤΟΣ 599
20.8.1 Συμβιβασμός με μια πιο αδύναμη κανονική μορφή 599
20.8.2 Αποκανονικοποίηση 600
20.8.3 Η επιλογή της διάσπασης 600
20.8.4 Κατακόρυφη διάσπαση 601
20.8.5 Οριζόντια διάσπαση 601
20.9 ΕΠΙΛΟΓΕΣ ΓΙΑ ΤΗ ΡΥΘΜΙΣΗ ΤΩΝ ΑΙΤΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΟΨΕΩΝ 602
20.10 ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΤΑΥΤΟΧΡΟΝΙΣΜΟΥ 604
20.10.1 Μείωση της Διάρκειας των Κλειδαριών 604

20.10.2 Ελαττώνοντας τα Σημεία Συνωστισμού . . . 605
20.11 ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ : ΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ . . . 606
20.11.1 Ρύθμιση της Βάσης Δεδομένων . . . 607
20.12 ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΜΕΤΡΗΣΗΣ ΤΩΝ ΕΠΙΔΟΣΕΩΝ ΤΩΝ DBMS . . . 608
20.12.1 Γνωστά συστήματα μέτρησης των επιδόσεων για DBMS . . . 608
20.12.2 Χρησιμοποιώντας ένα Σύστημα Μέτρησης Επιδόσεων . . . 609
20.13 ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗΣ . . . 610

21 ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΗΣΗ 619
21.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΤΩΝ ΒΑΣΕΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ . . . 620
21.2 ΕΛΕΓΧΟΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ . . . 621
21.3 ΔΙΑΚΡΙΤΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ . . . 622
21.3.1 Χορήγηση και Ανάκληση σε Όψεις και Περιορισμούς Ακεραιότητας . . . 628
21.4 ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ . . . 629
21.4.1 Πολυεπίπεδες Σχέσεις και Πολυστιγμιοτυπογέννεση . . . 630
21.4.2 Συγκαλυμμένοι Δίαυλοι, Επίπεδα Ασφαλείας DoD . . . 631
21.5 ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΓΙΑ ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ . . . 632
21.5.1 Κρυπτογράφηση . . . 632
21.5.2 Διακομιστές Πιστοποίησης: Το Πρωτόκολλο SSL . . . 634
21.5.3 Ψηφιακές Υπογραφές . . . 635
21.6 ΕΠΙΠΛΕΟΝ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΣΤΗΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑ . . . 636
21.6.1 Ο Ρόλος του Διαχειριστή Βάσης Δεδομένων . . . 636
21.6.2 Ασφάλεια σε Στατιστικές Βάσεις Δεδομένων . . . 637
21.7 ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ : ΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ . . . 638
21.8 ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗΣ . . . 639

ΜΕΡΟΣ VII: ΠΡΟΣΘΕΤΑ ΘΕΜΑΤΑ 645

22 ΠΑΡΑΛΛΗΛΕΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΝΕΜΗΜΕΝΕΣ ΒΑΣΕΙΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ 647
22.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ . . . 648
22.2 ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΕΣ ΓΙΑ ΠΑΡΑΛΛΗΛΕΣ ΒΑΣΕΙΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ . . . 649
22.3 ΠΑΡΑΛΛΗΛΟΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΑΙΤΗΜΑΤΟΣ . . . 650
22.3.1 Διαμερισμός Δεδομένων . . . 651
22.3.2 Παραλληλισμός του κώδικα σειριακού υπολογισμού ενός τελεστή . . . 652
22.4 ΠΑΡΑΛΛΗΛΙΣΜΟΣ ΜΕΜΟΝΩΜΕΝΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΩΝ . . . 652
22.4.1 Μαζική Φόρτωση και Σάρωση . . . 652
22.4.2 Ταξινόμηση . . . 652
22.4.3 Συζεύξεις . . . 653
22.5 ΠΑΡΑΛΛΗΛΗ ΒΕΛΤΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΑΙΤΗΜΑΤΟΣ . . . 655
22.6 ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΙΣ ΚΑΤΑΝΕΜΗΜΕΝΕΣ ΒΑΣΕΙΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ . . . 656
22.6.1 Τύποι Κατανεμημένων Βάσεων Δεδομένων . . . 657
22.7 ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΕΣ ΚΑΤΑΝΕΜΗΜΕΝΩΝ ΒΑΣΕΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ . . . 657
22.7.1 Συστήματα Πελάτη-Διακομιστή . . . 657
22.7.2 Συστήματα Συνεργαζόμενων Διακομιστών . . . 658
22.7.3 Συστήματα Ενδιάμεσων Διακομιστών . . . 658
22.8 ΑΠΟΘΗΚΕΥΟΝΤΑΣ ΔΕΔΟΜΕΝΑ ΣΕ ΕΝΑ ΚΑΤΑΝΕΜΗΜΕΝΟ DBMS . . . 659
22.8.1 Τεμαχισμός . . . 659
22.8.2 Ομοιοποίηση . . . 660
22.9 ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΑΤΑΝΕΜΗΜΕΝΟΥ ΚΑΤΑΛΟΓΟΥ . . . 660
22.9.1 Ονοματοδοσία Αντικειμένων . . . 660
22.9.2 Δομή Καταλόγου . . . 661

22.9.3 Ανεξαρτησία Κατανεμημένων Δεδομένων . . . 661
22.10 ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΤΑΝΕΜΗΜΕΝΩΝ ΑΙΤΗΜΑΤΩΝ . . . 662
22.10.1 Αιτήματα δίχως σύζευξη σε ένα κατανεμημένο DBMS . . . 662
22.10.2 Συζεύξεις σε ένα Κατανεμημένο DBMS . . . 663
22.10.3 Βελτιστοποίηση Αιτήματος με βάση το Κόστος . . . 666
22.11 ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΚΑΤΑΝΕΜΗΜΕΝΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ . . . 667
22.11.1 Συγχρονισμένη Ομοιοποίηση . . . 667
22.11.2 Ασύγχρονη Ομοιοποίηση . . . 668
22.12 ΚΑΤΑΝΕΜΗΜΕΝΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ . . . 671
22.13 ΚΑΤΑΝΕΜΗΜΕΝΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΑΥΤΟΧΡΟΝΙΣΜΟΥ . . . 671
22.13.1 Κατανεμημένη Λειτουργική Παύση . . . 672
22.14 ΚΑΤΑΝΕΜΗΜΕΝΗ ΕΠΑΝΑΦΟΡΑ ΑΠΟ ΒΛΑΒΗ . . . 673
22.14.1 Κανονική Εκτέλεση και Πρωτόκολλα Ολοκλήρωσης . . . 674
22.14.2 Επανεκκίνηση μετά από Βλάβη . . . 675
22.14.3 Αναδρομή της Ολοκλήρωσης σε Δύο Φάσεις . . . 676
22.14.4 Ολοκλήρωση σε Τρεις Φάσεις . . . 678
22.15 ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗΣ . . . 678

23 ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΒΑΣΕΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΩΝ 689
23.1 ΤΟ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΜΑΣ . . . 691
23.1.1 Νέοι Τύποι Δεδομένων . . . 691
23.1.2 Χειρισμός Νέων Τύπων . . . 693
23.2 ΔΟΜΗΜΕΝΟΙ ΤΥΠΟΙ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ . . . 695
23.2.1 Τύποι Συλλογής . . . 696
23.3 ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ ΣΕ ΔΟΜΗΜΕΝΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ . . . 696
23.3.1 Λειτουργίες σε Γραμμές . . . 696
23.3.2 Λειτουργίες σε Πίνακες . . . 696
23.3.3 Λειτουργίες σε Άλλους Τύπους Συλλογής . . . 697
23.3.4 Αιτήματα επί Εμφωλευμένων Συλλογών . . . 697
23.4 ΕΝΘΥΛΑΚΩΣΗ ΚΑΙ ΑΦΗΡΗΜΕΝΟΙ ΤΥΠΟΙ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ . . . 699
23.4.1 Ορίζοντας Μεθόδους . . . 700
23.5 ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΚΟΤΗΤΑ . . . 701
23.5.1 Ορισμός Τύπων με Κληρονομικότητα . . . 701
23.5.2 Δέσμευση Μεθόδων . . . 702
23.5.3 Ιεραρχίες Συλλογών . . . 702
23.6 ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ, ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΤΥΠΟΙ ΑΝΑΦΟΡΩΝ . . . 703
23.6.1 Έννοιες Ισότητας . . . 704
23.6.2 Αποαναφοροποίηση Τύπων Αναφοράς . . . 704
23.6.3 URL και OID στην SQL:1999 . . . 704
23.7 ΣΧΕΔΙΑΣΗ ΒΑΣΕΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΓΙΑ ΕΝΑ ORDBMS . . . 705
23.7.1 Τύποι Συλλογής και ADT . . . 705
23.7.2 Ταυτότητα Αντικειμένων . . . 707
23.7.3 Επεκτείνοντας το ER Μοντέλο . . . 708
23.7.4 Χρησιμοποιώντας Εμφωλευμένες Συλλογές . . . 709
23.8 ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ORDBMS . . . 710
23.8.1 Μέθοδοι Αποθήκευσης και Προσπέλασης . . . 710
23.8.2 Επεξεργασία Αιτημάτων . . . 712
23.8.3 Βελτιστοποίηση Αιτημάτων . . . 713
23.9 OODBMS . . . 715
23.9.1 Το Μοντέλο Δεδομένων ODMG και η ODL . . . 715
23.9.2 OQL . . . 717
23.10 ΣΥΓΚΡΙΝΟΝΤΑΣ ΤΑ RDBMS ΜΕ OODBMS ΚΑΙ ΤΑ ORDBMS . . . 718

23.10.1 RDBMS εναντίον ORDBMS 718
23.10.2 OODBMS εναντίον ORDBMS: Ομοιότητες 718
23.10.3 OODBMS εναντίον ORDBMS: Διαφορές 719
23.11 ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗΣ 719

24 ΕΠΑΓΩΓΙΚΕΣ ΒΑΣΕΙΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ 727
24.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΑ ΑΝΑΔΡΟΜΙΚΑ ΑΙΤΗΜΑΤΑ 728
24.1.1 Datalog 729
24.2 ΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΘΕΜΕΛΙΩΣΗ 731
24.2.1 Σημασιολογία Ελάχιστου Μοντέλου 731
24.2.2 Ο Τελεστής Σημείου Σταθεροποίησης 733
24.2.3 Ασφαλή Προγράμματα Datalog 734
24.2.4 Ελάχιστο Μοντέλο = Ελάχιστο Σημείο Σταθεροποίησης 734
24.3 ΑΝΑΔΡΟΜΙΚΑ ΑΙΤΗΜΑΤΑ ΜΕ ΑΡΝΗΣΗ 735
24.3.1 Διαχωρισμός 736
24.4 ΑΠΟ ΤΗΝ Datalog ΣΤΗΝ SQL 738
24.5 ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΑΝΑΔΡΟΜΙΚΩΝ ΑΙΤΗΜΑΤΩΝ 741
24.5.1 Υπολογισμός Σημείου Σταθεροποίησης χωρίς Επαναλαμβανόμενα Συμπεράσματα 741
24.5.2 Προώθηση Επιλογών για την Αποφυγή Άσχετων Συμπερασμάτων 743
24.5.3 Ο Αλγόριθμος Magic Sets 744
24.6 ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗΣ 746

25 ΟΡΓΑΝΩΜΕΝΗ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ 751
25.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ 752
25.2 OLAP: ΠΟΛΥΔΙΑΣΤΑΤΟ ΜΟΝΤΕΛΟ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ 754
25.2.1 Σχεδιασμός Πολυδιάστατων Βάσεων Δεδομένων 756
25.3 ΠΟΛΥΔΙΑΣΤΑΤΑ ΑΙΤΗΜΑΤΑ ΣΥΝΑΘΡΟΙΣΗΣ 757
25.3.1 ROLLUP και CUBE στην SQL:1999 759
25.4 ΑΙΤΗΜΑΤΑ ΠΑΡΑΘΥΡΟΥ ΣΤΗΝ SQL:1999 761
25.4.1 Πλαισιώνοντας ένα παράθυρο 763
25.4.2 Νέες συναρτήσεις συνάθροισης 763
25.5 ΓΡΗΓΟΡΗ ΕΥΡΕΣΗ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ 764
25.5.1 Τα καλύτερα N αιτήματα 764
25.5.2 Συνάθροιση σε Απευθείας Σύνδεση 765
25.6 ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΓΙΑ OLAP 766
25.6.1 Ευρετήρια Δυαδικής Απεικόνισης 767
25.6.2 Ευρετήρια Σύζευξης (Join Indexes) 769
25.6.3 Οργανώσεις Αρχείων 770
25.7 ΟΡΓΑΝΩΜΕΝΗ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ 770
25.7.1 Δημιουργία και Συντήρηση Αποθήκης Δεδομένων 770
25.8 ΟΨΕΙΣ ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ 772
25.8.1 Όψεις, OLAP, και Οργανωμένη Αποθήκευση Δεδομένων 772
25.8.2 Τροποποίηση Αιτημάτων 772
25.9 ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΟΨΕΩΝ 773
25.9.1 Θέματα στην Υλοποίηση των Όψεων 773
25.10 ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΥΛΟΠΟΙΗΜΕΝΩΝ ΟΨΕΩΝ 775
25.10.1 Βαθμωτή Συντήρηση Όψεων 775
25.10.2 Συντηρώντας Όψεις Αποθηκών Δεδομένων 777
25.10.3 Πότε Πρέπει να Συγχρονίζουμε Όψεις; 779
25.11 ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗΣ 779

26 ΕΞΟΡΥΞΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ 787
26.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΕΞΟΡΥΞΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ . . . 788
26.1.1 Η Διαδικασία της Ανακάλυψης Γνώσης . . . 789
26.2 ΑΠΑΡΙΘΜΗΣΗ ΤΑΥΤΟΧΡΟΝΩΝ ΕΜΦΑΝΙΣΕΩΝ . . . 789
26.2.1 Συχνά Στοιχειοσύνολα . . . 790
26.2.2 Αιτήματα τύπου Παγόβουνου . . . 792
26.3 ΕΞΟΡΥΞΗ ΚΑΝΟΝΩΝ . . . 793
26.3.1 Συνδυαστικοί Κανόνες . . . 794
26.3.2 Ένας Αλγόριθμος για τον Εντοπισμό Συνδυαστικών Κανόνων . . . 794
26.3.3 Συνδυαστικοί Κανόνες και Ιεραρχίες ISA . . . 795
26.3.4 Γενικευμένοι Συνδυαστικοί Κανόνες . . . 795
26.3.5 Ακολουθιακά Πρότυπα Σχήματα . . . 796
26.3.6 Η Χρήση των Συνδυαστικών Κανόνων στην Πρόβλεψη . . . 797
26.3.7 Δίκτυα Bayes . . . 798
26.3.8 Κανόνες Κατηγοριοποίησης και Παλινδρόμησης . . . 798
26.4 ΔΕΝΔΡΙΚΑ ΔΟΜΗΜΕΝΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ . . . 800
26.4.1 Δένδρα Αποφάσεων . . . 801
26.4.2 Ένας Αλγόριθμος για την Κατασκευή Δένδρων Αποφάσεων . . . 802
26.5 ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ . . . 804
26.5.1 Ένας Αλγόριθμος Συγκρότησης . . . 805
26.6 ΑΝΑΖΗΤΗΣΗ ΟΜΟΙΟΤΗΤΑΣ ΣΕ ΑΚΟΛΟΥΘΙΕΣ . . . 807
26.6.1 Ένας Αλγόριθμος για τον Εντοπισμό Όμοιων Ακολουθιών . . . 808
26.7 ΒΑΘΜΩΤΗ ΕΞΟΡΥΞΗ ΚΑΙ ΡΕΥΜΑΤΑ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ . . . 808
26.7.1 Βαθμωτή Συντήρηση Συχνών Στοιχειοσυνόλων . . . 810
26.8 ΕΠΙΠΛΕΟΝ ΣΤΑΔΙΑ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΞΟΡΥΞΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ . . . 811
26.9 ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗΣ . . . 812

27 ΑΝΑΚΤΗΣΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΚΑΙ ΔΕΔΟΜΕΝΑ XML 817
27.1 ΣΥΓΚΡΟΥΟΜΕΝΟΙ ΚΟΣΜΟΙ : ΒΑΣΕΙΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ, IR, ΚΑΙ XML . . . 818
27.1.1 DBMS εναντίον Συστημάτων IR . . . 819
27.2 ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΑΝΑΚΤΗΣΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ . . . 820
27.2.1 Μοντέλο Διανυσματικού Χώρου . . . 820
27.2.2 TF/IDF Στάθμιση Όρων . . . 820
27.2.3 Διαβάθμιση της Ομοιότητας Εγγράφων . . . 822
27.2.4 Μετρώντας την Επιτυχία : Ακρίβεια και Ποιότητα στην Ανάκτηση . . . 823
27.3 ΕΥΡΕΤΗΡΙΟΠΟΙΗΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΚΤΗΣΗ ΚΕΙΜΕΝΩΝ . . . 823
27.3.1 Ανεστραμμένα Ευρετήρια . . . 824
27.3.2 Αρχεία Υπογραφών . . . 826
27.4 ΜΗΧΑΝΕΣ ΑΝΑΖΗΤΗΣΗΣ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ . . . 827
27.4.1 Αρχιτεκτονική των Μηχανών Αναζήτησης . . . 827
27.4.2 Χρησιμοποιώντας τις Πληροφορίες των Συνδέσμων . . . 828
27.5 ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ ΣΕ ΕΝΑ DBMS . . . 831
27.5.1 Ανεστραμμένο Ευρετήριο Χαλαρής Σχέσης . . . 832
27.6 ΕΝΑ ΜΟΝΤΕΛΟ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ XML . . . 832
27.6.1 Τα Κίνητρα Πίσω από τη Χαλαρή Δομή . . . 833
27.6.2 Ένα Μοντέλο Γράφου . . . 833
27.7 XQUERY: ΑΙΤΗΜΑΤΑ ΕΠΙ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ XML . . . 835
27.7.1 Παραστάσεις Διαδρομής . . . 835
27.7.2 Παραστάσεις FLWR . . . 836
27.7.3 Ταξινόμηση των Στοιχείων . . . 837
27.7.4 Ομαδοποίηση και Παραγωγή Τιμών Συλλογής . . . 837
27.8 ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΑΙΤΗΜΑΤΩΝ XML . . . 838

27.8.1 Αποθηκεύοντας XML σε RDBMS . . . 838
27.8.2 Ευρετηριοποίηση XML Χώρων Αποθήκευσης . . . 841
27.9 ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗΣ . . . 843

28 ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΧΩΡΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ 853
28.1 ΤΥΠΟΙ ΧΩΡΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΑΙΤΗΜΑΤΩΝ . . . 854
28.2 ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΧΩΡΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ . . . 855
28.3 ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΑ ΧΩΡΙΚΑ ΕΥΡΕΤΗΡΙΑ . . . 857
28.3.1 Επισκόπηση των Προτεινόμενων Δομών Ευρετηρίου . . . 858
28.4 ΕΥΡΕΤΗΡΙΟΠΟΙΗΣΗ ΜΕ ΚΑΜΠΥΛΕΣ ΠΛΗΡΩΣΗΣ ΧΩΡΟΥ . . . 858
28.4.1 Τετραδικά δέντρα περιοχής και Ταξινόμηση-Z: Δεδομένα Περιοχής . . . 860
28.4.2 Χωρικά Αιτήματα με Ταξινόμηση-Z . . . 861
28.5 ΑΡΧΕΙΑ ΠΛΕΓΜΑΤΟΣ . . . 861
28.5.1 Προσαρμογή των Αρχείων Πλέγματος για τη διαχείριση Περιοχών . . . 864
28.6 R ΔΕΝΔΡΑ : ΔΕΔΟΜΕΝΑ ΣΗΜΕΙΟΥ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΧΗΣ . . . 864
28.6.1 Αιτήματα . . . 865
28.6.2 Λειτουργίες Εισαγωγής και Διαγραφής . . . 866
28.6.3 Έλεγχος ταυτοχρονισμού . . . 867
28.6.4 Γενικευμένα Δένδρα Αναζήτησης . . . 868
28.7 ΘΕΜΑΤΑ ΤΗΣ ΠΟΛΥΔΙΑΣΤΑΤΗΣ ΕΥΡΕΤΗΡΙΟΠΟΙΗΣΗΣ . . . 869
28.8 ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗΣ . . . 869

29 ΕΠΙΠΛΕΟΝ ΘΕΜΑΤΑ 873
29.1 ΠΡΟΧΩΡΗΜΕΝΗ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ . . . 874
29.1.1 Ελεγκτές Επεξεργασίας Συναλλαγών . . . 874
29.1.2 Νέα Μοντέλα Συναλλαγών . . . 874
29.1.3 DBMS Πραγματικού Χρόνου . . . 875
29.2 ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗ ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΣΕ ΠΟΛΛΑΠΛΕΣ ΠΗΓΕΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ . . . 875
29.3 ΚΙΝΗΤΕΣ ΒΑΣΕΙΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ . . . 876
29.4 ΒΑΣΕΙΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΣΤΗΝ ΚΥΡΙΑ ΜΝΗΜΗ . . . 877
29.5 ΠΟΛΥΜΕΣΙΚΕΣ ΒΑΣΕΙΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ . . . 878
29.6 ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ . . . 879
29.7 ΧΡΟΝΙΚΕΣ ΒΑΣΕΙΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ . . . 880
29.8 ΒΙΟΛΟΓΙΚΕΣ ΒΑΣΕΙΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ . . . 880
29.9 ΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ . . . 881
29.10 ΠΕΡΙΛΗΨΗ . . . 881

30 ΤΟ ΛΟΓΙΣΜΙΚΟ MINIBASE 883
30.1 ΤΙ ΥΠΑΡΧΕΙ ΔΙΑΘΕΣΙΜΟ . . . 883
30.2 ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΣΤΗ MINIBASE . . . 884
30.3 ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ . . . 885

ΓΛΩΣΣΑΡΙΟ 887

ΑΝΑΦΟΡΕΣ 919

ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΟΡΩΝ 953